

Gazeta este de două ori, adică: Mercuria și Sâmbăta, Fiecare odată pe săptămână, adică: Mercuria. Prețurile sunt pe 1 anu 10 f.; pe diurnitate a. 5 f. m. c. înaltru Monarchiei.

GAZETA

Pentru țeri străine 7 f. pe 1 sem., și pe anulu întregu 14 f. Se prenumera la toate poste c. r., cum și la totii cunoscuti nostri DD. corespondinți. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

FRANSSIEEVANIEE.

Monarchia Austriaca.

TRANSILVANIA.

De sub muntele Plesiu, 8. Decembre n.

Dela a. 1850 încôce inca suntemu ferici a lege in colonele Gazetei de Transilvania legiune de corespondentie mai din toate partile locuite de Romani despre lucrurile scolare, anume: Despre redicarea scolilor — pre unde n'au fostu de locu — ma și despre ruinarea lor pre unde au sustatu, despre imbunatatirea lor; despre propasirea scolilor, ma chiaru și despre inapoierea lor — și celelalte. —

Tote aceste ne storcu din ochi candu lacrimi de bucuria, candu de durere și intristare — ca se ne folosimu de expresiunile stimatoru DD. corespondenti.

Numai fratii Selageni și Marmuresieni n'au voitu, séu mai bine nu sau înduratu a strimtori colonele cele anguste a prea pretiutului nostru organu romanescu: séu pôte ca Domnialoru au respectatu pre publiculu cititoriu, care și asia inca se cuprinde prea multu cu citirea lucrurilor scolare. Vedeți ce îndurare!! ce respectu!!! — Dara toate aceste sunt numai ghicituri, cari le facuramu numai pentru acea, că noi nu putemu supune ca fratii nostri de pe acolo se fia atatu de egoisti, in catu se nu imparta lucruri a cea dulce, — care o sanțiescu la propasirea lor — și cu noi, séu ne avendu ce imparti cu noi — ce e foarte probabilu — celu pucinu n'au voitu se ne casiuone superare.

Inse ori care se fia caus'a tacerei acestei îndelungate, in locu se-i escusamu, le spunemu in faccia: ca noi carl suntemu departati de dulcea noastră patria, cu anima deschisa și cu minte pironita am acceptatu pana in momentul de faccia ca și fratii nostri din Selagiu și Marmuresiu — patruși și impintinati de activitatea fratiloru sei — se-si infacisadié viati'a loru prin litere pre campulu acestu literariu, unde amu putea se ne intalnimu cu totii.

Inse durere adenca! ca pana acum din partile Selagiului abia ne amu convenitu pre campulu acestu placutu cu vicariulu Simleului, — care ne insciintiédia despre oblatiunea facuta de repausatulu Keresztelki in favoarea unicului gimnasiu, c. — (și numai inferioru!) in totu Selagiulu, — și cu autorulu „meditatiuniloru pre nnulu 1855“, cari nu sunt numai pentru Selageni, ci pentru totii — asia numiti — ungereni și ardeleni. — Ce se atinge de Marmuresiu, inca nu sau infacisiatu mai nici unulu.

Vediendu aceste, amu inceputu a eugeta la sôrtea poporului din partile amintite, care precum se vede alérge pre marea acésta larga a vietii plina de scopuli fara a avea verunu îndreptariu, fara compasu; eara conducatoriului lui cei deapropo parte sunt neesperiți, parte nepasatori de starea — și pusatiunea lui — ma sunt tocma și instrinati cu totulu de interesele mamei pre a carei bratie fragede și calduroase sau leghenatu și a carui dulce lapte l'au suptu.

Cei ne-esperiți nu cunosc nici o cariera sigura pre marea vietii; pentru acea nu știu in ce direptiune au se gubernedia naiea culturei portata de valurile înghimfate și atuncata de tempestatea cea furioasa; nu știu unde voru deveni, și de multe ori se intempla — decumva gubernatoriulu cu marinarii din impreuna nu cadu de viftima undeloru înfricosiate — ca voindu a naiga catra resaritu se afla la apusu. Sôrtea acestoru precumu și a gubernatoriului e demna de tota compatimirea, déca e parasita. —

(Va urma.)

Din Banatu Temesianu.

Despartimentulu alu V.

Scôle populare, bine sistemisate.

(Urmare din Nr. tr.)

CXXV.

Calitatile care se ceru despre partea invetiatorului, de si su de a se dori ca se fie cele mai de frunte, și care facu supramatiune între toate functiunile societatii omenesti, pentru care s'ar pofiti persoanele cele mai luminate, cele mai bine crescute, și cele mai meritayere, pentru ca se pôte purta cu demnitate unu nume gloriosu care l'a purtatu și insusi fiulu lui Dumnedieu; dara miseravera sôrte a poporului, precum și abusu acestu oficiu, legandu de acestu gloriosu epitetu, nisce sprésioni pre josoritore, in catu astadi multi barbati din cei eruditi, cauta ocașiuni a puté fi desbracati de acestu nume și in locu uumiti cu altu semnăveru și nonimu Domnu profesorulu, mai placutu pentru semnificatiunea sa relativa.

Inse ori și cum se fia, ca nu numele, ci individulu, carele porta numele, daca e demnu, pôte glorifica numele. —

Numai ori și cine asia se gândeasca, ca unu poporu pana nu va avé invetiatori buni și abili, pana atunce se nu dica ca esto civilisatu, pentru ca de si putemu avé, și a ne bucura de unu numeru de barbati eruditi, dara daca ei nu voru precumpenii cu numerulu pre massa poporului, totu numai maioritarea unui poporu reprezenta civilisatiunea, și pana atunce toate incercarile nostre numai ca nula se voru puté socoti. — Si precum suntemu cu cea mai mare atentiune, candu ne alegemu pastori de vite, și cu cata silintia cautamu omulu de toate laturile, ca se nu fia cu vre unu vitiu, și incatu s'ar puté se fia și practicatu in aceea ce se cere a fi; — cu atata dara mai prea de asupra, cu silintia se cautamu pre crescatoriului filorulu nostri pentru acarora esistintia, ni se pare ca partea cea mai mare din parinti, sacrificamu toate.

Asia dara avemu lipsa de invetiatori pedagogi cu capete deschise, harnici, precum fisicesce, in asemenea tipu și moralicesce, ca fara de aste două atribute, într'unu individuu impreunate, nu avemu ce se ne falimu, ca inca pana atuncia nu avemu nimic.

CXXVI.

Unu invetiatoriu despre partea fisica se aiba toate organele, și simțirile trupesci senatose, și bine formate; — din temperamentu catu se pôte vioiu, nicidecum flegmaticu, macaru ca unu invetiatoriu se cere ca se fie seriosu și cu sange rece, dara acésta se nu aterne ca urmare firésca dela temperamentu, ci dela suprema sa autoritate preste sine — (Apost. Juon I. c. 5, v. 5, 6) — asia dara nici din temperamentele cele iuti, prea iuti, precum melancolico colericu, pentru ca dela pusatiunea acésta firésca a unui invetiatoriu inca atarna foarte multu; caci fiindu unu invetiatoriu tristu, posomoritu, sau avendu alte trasuri antipationale, elu atunci nu ne va cresce pruncii, ci le va omori spiritulu, și in locu de a nobilita, elu va mai selbatici animalitatea spirituala a prunciloru. Pentru care se vede lipsa ne-incungitrată, că la primirea aloru tineri, cari voiescu a se pregati sau prepara de invetiatori, prin unu concursu anumitu bine se se stracure, și se se precaute (XLVIII), nu ori și cine, pentru ca cine voiesce se fie invetiatoriu, se aiba o plecare din leuntru catra acestu oficiu bine nimerita, ca cumu oresicumu aru fi innascuti spre aceasta. —

(Va urma.)

Monarchi'a austriaca.

TRANSCILVANIA.

Зърнешті, 13. Дечембре п. (Апкеіере. Деспре Лаз-
riană.) Ап кѣтъ кѣпоскѣ еѣ стоичимѣлѣ лѣи Лазriană, апевоіе
кредѣ ка елѣ сѣши іа остепѣла де а се апѣра де атакѣрле рѣ-
pezite асѣпра лѣи де ачеа клѣкъ молдовѣнѣ; тѣкаркѣ отѣлѣ ар
пѣтеа зѣче кѣ тотѣ дрептѣлѣ: гѣбернѣлѣ каре м'а фѣкѣтѣ депе-
ралѣ-іпспекторѣ алѣ шкѣлелорѣ Молдавїеї, ачелѣ гѣбернѣ, каре
м'а дѣсѣрчїнатѣ а фаче кѣлѣторїа штїпцїфїкѣ прїп Еуропа, ва фї
штївѣтѣ фѣрѣ дѣдоїѣлѣ, ка пентрѣче отѣ шї кѣ че скопѣ а жѣрт-
фїтѣ о вагатель де кѣтева сѣте галвїнї. — Маї департе пїчї Л.,
пїчї орї каре алѣ отѣ кѣ мїпте пѣ ва лѣа пе о клѣкъ, пе дѣбѣ
треї пѣрекї де ѓменї дѣ локѣ де Молдова дѣтрѣгѣ, пїчї ва пѣ-
теа зѣче дѣ кѣдетѣ кѣратѣ, кѣ треї патрѣ колабораторї пе ла треї
gazete дїп Іашї пентрѣ ачеаа о'аѣ скѣлатѣ кѣ врѣштѣшіе асѣпра
лѣи Л., пентрѣкѣ молдовенїї зѣрскѣ пе ѓменїї дїп Ардеалѣ; кѣчї
а ворѣ асѣфелѣ ар дѣсемпа тотѣ ка шї кѣм ар зѣче чїтева:
фїндкѣ колабораторїї ачелорѣ газетѣде аѣ тѣпкатѣ шї с'аѣ сѣтѣ-
ратѣ шї аѣ лѣдатѣ пре Домнѣлѣ, ашеа дар пѣмаї дїп атѣта прї-
чїпѣ Молдова тотѣ есте сѣтѣлѣ шї лѣдѣ пе Домнѣлѣ (сѣѣ тѣ-
кар пе Редакторї). Фѣрѣскѣ Дѣмнезеѣ, ар фї о кѣмплїтѣ рѣтѣ-
чїре а кѣфѣнда лѣкрѣрїле шї а креде, кѣ опїнїзнеа пѣвлїкѣ а
Молдовеї дѣ прївїнда лѣи Л. кѣм шї престе тотѣ а Арделенїлорѣ
ар фї кѣтѣ де пѣдїпѣ репресѣнтатѣ прїп треї патрѣ пѣмерї аї га-
зетелорѣ дїп Іашї.

Еѣ фрате кѣпоскѣ пе Молдовенї де апрѣпе дїп комерчїлѣ
літерарїѣ де ані 12 шї маї тѣлѣ шї пѣчѣ тѣртѣрїеї дѣ кѣдетѣ
кѣратѣ, кѣ ам афлатѣ ла дѣпшїї атѣта солїдїтате де карактерѣ,
патрїотїсмѣ, кѣм шї їзвїре де стрѣнї*), дѣкѣтѣ пѣ м'ам пѣтѣтѣ
дѣдої пїчїодатѣ, кѣ прекѣм алїї о тѣлїтате де стрѣнї, францѣзї,
пемцї, еарѣ маї вѣртосѣ гречї шї тѣскалї ш. а. ш. а. дѣ Мол-
дова пѣ пѣмаї сѣнт прїїмїдї вїне, адїкѣ кѣ оспїталїтатеа че ка-
рактѣрѣзѣ пе молдованѣ, чї тотѣодатѣ сѣнт шї ашезадї дѣ пос-
тѣрї вѣпе шї грасе, пайпгадї дѣ рапѣрї воїерештї, кѣсѣторїї дѣ
фамїлїї воїерештї, ашеа шї ромѣнїї арделенї ворѣ фї прїїмїдї
тотѣдеазна тѣкар кѣ ачеа кѣлѣдѣрѣ, кѣ каре се дѣтѣрѣдїшарѣ
тотѣдеазна гречїї шї тѣскалїї.

Дѣтрѣ ачѣстѣ а тѣеа опїнїзне м'а дѣтѣрїтѣ шї ачеа дѣтѣрѣ-
дїшарѣ кѣпоскѣтѣ мїе дѣкѣ дїп пѣрїпцї шї стрѣмошї, кѣ дѣтрѣ
арделенї шї молдовенї а сѣтѣтѣтѣ о непекѣрѣматѣ комѣнїкѣчѣпе
атѣтѣ прїп венїреа дѣлорѣ дѣ цѣра пѣстрѣ дѣ тїмпѣрї де пѣпасте
шї фѣгѣ, кѣтѣ шї прїп репортѣрї, економїче але тѣнтенїлорѣ по-
штрїї, комерчїале прїп тѣлїтатеа де дѣгене шї магазїї че аеаѣ
маї вѣртосѣ брашѣвенїї пе ла орашеле Молдовеї — пѣпѣ ла
пердереа Бесаравїеї, — шї еклїсїастїче прїп ачелѣ тѣре пѣтѣрѣ
де монахї арделенї, карїї дѣ тотѣ вѣкѣрїле дѣшї афларѣ алѣ лорѣ
адѣпостѣ шї скѣпаре дѣ монѣстїрїле Молдовеї пѣпѣ дѣ зїоа
де асѣзї; дѣ челе дїп зѣтѣ еѣ штїамѣ, кѣ молдовенїї орї-
кѣндѣ авѣрѣ тѣрѣвїпцѣ де вѣрѣвадї кѣртѣрарї ромѣнї, пѣ пѣмаї кѣ
дѣтѣрѣдїшарѣ пе чеї карїї трекѣрѣ ла дѣпшїї дїп Ардеалѣ, чї ле
фѣкѣрѣ опѣреа де аї кїѣта дѣ фортѣ, еарѣ ла ачѣста кїѣтѣ
маї деапрѣпе марторї пе воїерїї вѣтрѣнї дїп зїлеле лѣи Мїхалѣ
Сѣдѣ шї але лѣи Іоан Стѣрза, еарѣ анѣте пе Дн. Г. Асакї, прїп
каре фѣсесерѣ кїѣтадї пе ачеле тїмпѣрї дѣтрѣ алїїї, Дрїї де
medicinѣ Ramonцаї шї Вас. Попѣ, кѣм шї Фаvїан поетѣлѣ (пепотѣ
алѣ епїскопѣлѣ Бобѣ), еарѣ маї пайпте де ачештїа прїп мїтропо-
лїтѣлѣ Beniamїнѣ Іоанѣ Лѣменї, пе атѣпчї протопопѣ дѣ Кѣлѣжѣ
(маї тѣрѣзїї епїскопѣ) ш. а. ш. а., тоцї кѣ скопѣ де а се апїка
дѣ калїтате де професорї сѣѣ дїрѣкторї, каре ла колецїѣ, каре
ла семїнарїлѣ, пе каре Beniamїнѣ дѣкѣ дїп ачеле зїле дѣчепѣсѣ
алѣ дѣфїїнда, фѣрѣ ка кѣмплїтеле евенїмїнте полїтїче сѣлѣ їерте
а лѣкра дѣпѣ воїнда шї дорїнда са.

Ѓнїї дїп ачѣї вѣрѣвадї арделенї аѣ прїїмїтѣ кїѣтареа, еарѣ
алїїї пїчїодатѣ пѣ авѣрѣ дѣкредере дѣ евенїмїнтеле полїтїче дїп
Прїпчїпате; престе ачѣста кам дела 1820 дѣкѣче орїкѣндѣ се
дѣтѣшїла чева естраордїнарїѣ дѣ Прїпчїпате, партїта стрѣнїѣ
тотѣдеазна пѣпеа вїна пе фїїї патрїеї, еарѣ апої пентрѣ ачештїа
се рѣстїгѣнеа вїедїї ромѣнїї арделенї, карїї се афлаѣ маї вѣртосѣ ка
даскалї дѣ Прїпчїпате; де ачеа арделенїї кѣртѣрарї маї де
фѣрѣпте пїчїодатѣ пѣ авѣрѣ врео траѣсере де іпїтѣ деосевїтѣ ка
сѣ трѣкѣ шї сѣ се ашезе дѣ дерїле ромѣнештї. Ромѣнѣлѣ ар-
деленѣ дѣшї арѣ шї елѣ скѣдерїле сае ка тотѣ лѣтѣеа, челорѣ
дѣвѣдїдї дїп трѣпшїї дѣпѣ пѣ ле ворѣ пѣтеа депага пїчї кїарѣ

*) Анѣте ла анії 1848/9 молдовенїї кѣ прїїмїреа шї оспїталїга-
теа датѣ арделенїлорѣ с'аѣ дѣтрекѣтѣ пе сїнѣшї дѣсѣшїї, дѣ кѣтѣ
ачеле зїле, де шї алтїмїтреа пїне де невої, дѣ іпїтеле ромѣнїлорѣ
арделенї аѣ лѣсатѣ сѣвенїре пентерсе де рекѣпшїтїдѣ кѣтрѣ мол-
довенїї шї вѣковїненїї, —

врѣшташїї лорѣ ачеа дѣсѣшїре фѣрѣтосѣ, кѣ еї, кѣм зїче про-
верѣвїлѣ, дѣтѣлѣ кѣ кѣрѣчеа дѣ сїпѣ; токѣма пентрѣ ачѣста дѣсѣ
зѣрскѣ дїп оѣфлетѣ іптрїцелѣ асїатїче, прїп зѣтаре се дѣдѣстѣ-
лѣзѣ кѣ пѣдїпѣ шї кѣ сѣера де лѣкраре че лї се дѣ, тѣре сѣѣ
шїкѣ, дѣмѣ воїнда пѣтѣжтїенїлорѣ.

Чї сѣ пе дѣтѣрѣчетѣ еарѣшї ла амїкѣлѣ Лазriană шї ла прї-
гонїторїї лѣи. Пентрѣче Л. а трекѣтѣ ла Молдова, кѣндѣ ромѣнїї
арделенї асѣзїї кѣзѣтѣ дѣ тотѣ пѣрїїле дѣпѣ вѣрѣвадї дѣвѣдїдї,
кѣндѣ шкѣлеле лорѣ парте тѣре сѣнт орѣане де професорї кѣм
тѣрѣвѣе сѣ фїе професорїї; адїкѣ ка зѣлѣ Лазriană;

Адѣдїї амїнте фрате де ачеле ѓре а ле пѣрѣ-
дереї лѣи Л., кѣндѣ дї зїсерѣмѣ кѣратѣ, кѣ пої пїчї знїї пѣ воїндѣ
ка елѣ сѣ трѣкѣ сѣѣ ла Молдова сѣѣ ла Цѣра ромѣнѣскѣ шї кѣ
престе тотѣ пої аїчї пѣ авѣмѣ пїчї знїї прїсѣсѣ де вѣрѣвадї дѣвѣ-
дїдї, шї дѣкѣ ар фї дѣпѣ воїнда пѣстрѣ, пѣ амѣ лѣса пїчї пе
зїлѣлѣ ка сѣ трѣкѣ дїп коло, еарѣ анѣте ла Цѣра ромѣнѣскѣ,
знде арделенїї ромѣнїї (шї пѣмаї ромѣнїї) фѣсесерѣ дѣ атѣтеа
фѣлѣрї малтратадї, сѣвѣ пїчї о кѣндїцїзне. Ачештеа ле ворѣрѣтѣ
пої ла пѣрѣдереа лѣи Л., еарѣ еѣ дїп партеа тѣеа стаѣ пе че
амѣ зїсѣ, кѣ пої пѣ авѣмѣ сѣ дѣтѣрѣтѣтѣ пе пїмїнї кѣ вѣр-
вадї, прїп зѣтаре молдово-ромѣнїї сѣ пѣ кѣрѣзѣ — кам прекѣм
кредеа знїї алїїї, — кѣ дѣлорѣ ар фаче арделенїлорѣ пѣ штїї че
палѣтѣ градїѣ, дѣкѣ іар' прїїмї дѣ постѣрї де „даскалї, ка сѣ
рѣзѣ шї еї о пѣїне,“ прекѣм зїкѣ воїерїї дѣмнеалорѣ. Нѣ до-
мїлорѣ пѣ, дѣкѣтѣ франселе алѣе де Бѣкѣрештї шї Іашї іптрїгате
шї пїомѣїте, пѣте шї зѣдате кѣ лѣкрѣтѣе, де о мїїе орї маї вїне
тѣлаїѣ шї чѣпѣ де Ардеалѣ, тѣпкате дѣ депїїна одїхпѣ а сѣфлѣ-
тѣлѣ шї а кѣдетѣлѣ. —

Апої дар пентрѣче атѣта рѣпкѣре асѣпра лѣи Л. дѣ сѣѣ
пѣмїтеле жѣрналѣ ромѣнештїї? Пентрѣкѣ лѣи і с'а датѣ дѣ Мол-
дова знїї постѣ шкѣластїкѣ, пе каре пѣте фї кѣ л'ар фї окѣпатѣ
маї вѣкѣросѣ знїї алѣ чїтева? Нѣ кредѣмѣ. Аѣ трекѣтѣ фѣрї-
чїтеле зїле але кѣнсіларїзлї Стѣрза дела Odessa (1842). Пент-
трѣкѣ гѣбернїлѣ іа датѣ чева вѣпшорї де кѣлѣвїелѣ, пе 5—6
лѣпї? Поѣтїмѣ економїе! Оаре мїїле шї зѣчїле де мїї де гал-
вїнї, каре пѣпѣ акѣм се арѣпкарѣ дѣ шанѣѣ сѣвѣ стѣатѣтѣ де
реформе але шкѣлелорѣ шї де стїпендїї прїп тотѣ Еуропа, пент-
трѣче пѣ ле сѣтѣзѣ „Дѣлорѣ“? Оаре пентрѣче антагонїштїї
лѣи Л. пѣ кѣдетарѣ, кѣ Ардеалѣлѣ леа датѣ Молдовеї пе ачѣдѣ
вѣрѣватѣ дѣвѣдїдї гата, фѣрѣ ка дѣпса сѣ фїе кѣлѣвїтѣ о пара
фѣрѣпѣ пентрѣ прокѣнсіреа лѣи? —

Пентрѣкѣ молдовенїлорѣ пѣ плакѣ прїпчїпїле фїлологїче а ле
лѣи Л.? Че невоїе тѣре! Комѣватѣлѣ кѣ арте егало, опесте,
кѣ крїтїка чеа маї сѣпѣтосѣ, кѣвїпгѣлѣ кѣ отѣлѣ се афлѣ грѣ-
шїтѣ шї атѣта е тотѣ; пѣмаї сѣ вѣзѣ вїне, ка крїтїчеї сѣ пѣ і
се дѣкѣрѣче їцеле, прекѣм о пѣдїрѣ „Кѣдетѣрїле.“ Чеа маї тѣре
пѣвѣнїѣ а фостѣ шї ва рѣтѣпѣеа дѣ вѣчї, дѣкѣ ѓменїї дѣвѣдїдї
се дѣштѣнѣскѣ дїп прїчїпа дїспѣтелорѣ шї а крїтїчелорѣ фїлоло-
гїче, кѣндѣ токѣма ачештеа тѣрѣвѣе сѣ дѣкѣрѣтѣ маї фѣрѣ патїтѣ
шї фѣрѣ їзѣлѣ, прїетїпеште, кѣ сѣпѣе рече, кѣ вѣнѣ дѣделѣдере
шї маї вѣртосѣ фѣрїндѣне де ванїтатеа, каре пе ѓменїї дѣвѣ-
дїдї дї фаче де рѣсѣ маї кѣрѣндѣ де кѣтѣ пе кѣкѣпашїї скопїї
дїп кѣтїїле де модѣ.

Шї де знде штїї жѣрналеле, кѣ Л. дїп тотѣ кѣлѣторїа са
се кѣпѣште пѣмаї кѣ епїстолеле пѣвлїкате дѣ Фѣїа дела Бра-
шовѣ? Нѣ кѣтѣва Л. ера датѣрѣ сѣшї деа портѣоїлѣ сѣѣ дѣ
ревїсїзнеа дѣлї кѣтаре. Дѣкѣ Л. а пѣвлїкатѣ ачеле епї-
столѣ, кавса фѣ, кѣ л'аї провѣкатѣ дѣта ка сѣ скрїе кѣте чева
дїп кѣлѣторїа са; еарѣ отѣлѣ пѣ вої сѣ трѣкѣ прїп Еуропа пѣ-
маї ашеа, ка прїп сатѣлѣ лѣи жѣпѣнѣ Крѣмене, кѣм аѣ трекѣтѣ
пѣпѣ акѣм о тѣлїтате де алїїї кѣкѣпашїї де аї дѣлорѣ, чї сокотї
сѣ фолосѣскѣ пѣвлїкѣлѣ дѣкѣ шї дѣтрѣ валѣрїле кѣлѣторїеї, чеа
че ар фаче орї каре ромѣнѣ dedatѣ кѣ тѣпка шї пе dedatѣ кѣ
лѣнеа асїатїкѣ. — — —

Г. Б.

ЃНІАРИА. Т а ч е ш и ф а ч е. Кѣндѣ інтелїцїнда зпѣї цѣрї
аре а дїсѣне шї престе мїжлѣче матѣрїале, атѣпчї араре орї се
дѣтѣшїлѣ, ка еа се пѣ рѣсѣсѣ ла капѣтѣ кѣ орѣ дѣтѣрѣпїндере
вїне калкѣлатѣ. Ѓнѣ комїтетѣ сѣтѣтѣторїѣ дїп воїерїї чеї маї а-
вѣцї шї тотѣодатѣ шї дѣтелїцїнцї се кѣнстїтїї де сїне дѣ Ѓнѣ-
рїа, ка сѣ дѣфїїпдѣе о сочїетате акѣїонарѣ, пентрѣка сѣ кѣлѣ-
деаскѣ знїї дрѣмѣ де фѣрѣ дела Іахрїнѣ (Раае) пѣпѣ ла
гранїца тѣрѣчѣекѣ. Кѣм ам зїче знїї дрѣмѣ де комѣнїкацїе
маї дела знїї капѣтѣ алѣ Ѓнгарїеї дїп Нордѣ пѣпѣ ла гранїца
mezїналѣ. Дѣмѣ кѣм се скрїе кѣнтрактѣлѣ сочїетѣцїї с'а шї
сѣпѣткрїсѣ, шї с'а черѣтѣ дѣвоїре шї дела гѣбернѣ снре а пѣтѣ
пѣшї ла реалїсареа ачештеї дѣтѣрѣпїндере, каре се кредѣ кѣ сѣ

Де не малъаѣ Молдовеі, 3. Децембре.

Пъизъ кьндѣ конштиица не зиче, къ фойле поастре аѣ про-
тєріатѣ тотѣдеаѣна адеврѣаѣ; къ аѣ форматѣ адеврѣаѣаѣ спї-
рїтѣ, не каре л'аѣ сѣсѣдїнѣтѣ шї дїтре чєлє маї грєлє дїтпрє-
дїзрѣрї, вергрѣѣ де орї че патїмї, де орї че партїкларїтѣдї шї
дїфлѣзїнѣ: кѣдетѣ, къ ам тѣтѣ дрєнтѣаѣ а вѣ адреса ачє-
стєа рѣндѣрї опрє тѣпгѣїєрєа вѣпїлорѣ пострї компатрїодї, къ-
рѣра лї с'аѣ амѣрѣтѣ іпїта ла чєлє пѣвлїкатє дї Nr. 24 аѣ
Стєлєї Дѣлѣрєї.

Прєа сѣ. пѣрїптєлє Ізстїнѣ Архїєрєаѣ тїтѣларїѣ de Edesa,
шї лѣкодїторїаѣ де епїскопѣ аѣ епархїєї Романѣаѣ єстє де
орїдїнє адеврѣаѣтѣ рѣтѣнѣ, прїп зрѣтарє нѣ єстє де орїдїнє об-
скрѣ, къ ачєстѣ епїтєтѣ нѣ п'лѣ маї даѣ нїчє дѣшманїї. Єстє
шї фїлѣаѣ зпїї прєа вєнерабїлѣ прєотѣ, карє а сєрвїтѣ 20 ані, ка
прєотѣ шї дѣхѣвнїкѣ ла монѣстїрєа прєчєстєї дїп полїтїа Ро-
манѣ. Ла пої шї воїєрїї чєї вѣтрѣнї де дїтѣа класѣ сѣрѣтѣ
тѣпа прєодїлорѣ кїарѣ шї ачєлорѣ де не сатє кьндѣ лє дѣ ана-
фѣрѣ шї дї вѣтєаѣзѣ; прїп зрѣтарє нїчє стѣтѣаѣ прєодєскѣ нѣ
пѣтє фї обскрѣ. Прєа сѣ. пѣрїптєлє Ізстїнѣ п'а лєвѣнїтѣ, п'а
прѣстїтѣ, нѣї єсчєптрїкѣ, нѣ і с'аѣ снїптїтѣ мїндїлє; п'а нємѣл-
дѣмїтѣ не фїї сѣї сѣфлєтєштї къ скандалє шї ванїтѣдї, нѣї пєлї-
пїштїтѣ; карє сѣ вєдє де аколѣ, къ п'а сѣрїтѣ ла нїмє; нїчє
л'аѣ дїнѣтѣ чїнєва дї фїарѣ, прєкѣп сѣ зрѣтєаѣзѣ къ нєвѣнїї шї
снїптїдїї, прїп зрѣтарє п'авєа дрєнтѣ Стєоа аѣ іпѣрєа къ асє-
тєнєа єпїтєтє, шї а осѣндї къ атѣта іронїє молїдѣлє тарє-
лѣї Васїліє. Ба дїп контрѣ прєа сѣ. пѣлѣ алатѣїєрї, кьндѣ а
пѣрїтѣ ла монѣстїрє а прїмїтѣ шї а дїтѣрєсѣ вїзїтєлє копчєтѣ-
цєпїлорѣ шї фїлорѣ сѣї сѣфлєтєштї, къ тѣтє лїнїштєа, ба кїарѣ
кьндѣ ієа спѣсѣ: къ арє сѣ сє порнєаскѣ ла монѣстєрїѣ, къ о
тѣрїє де сѣфлєтѣ шї къ о рєсїгнарє єкємпларѣ, а даѣтѣ бїнє къ-
вѣлѣтарє архїєрєаскѣ ачєлѣра, карїї сїдїлаѣ тѣтє кѣтѣндѣаѣ нѣлѣ
шї прїп вѣзонѣрє зїкьндѣ: тѣ вої дѣчє, къ тотѣ воїамѣ сѣ
тєрѣѣ, ка сѣ вѣзѣ не Дїонїсїє.

Тѣтѣаѣ, чє а даѣтѣ дрєнтѣаѣ капѣлѣ вєсєрїчєскѣ аѣ дєсѣр-
чїна де о аша тарє дндѣторїє єстє, къ прєа сѣ. с. ла о боалѣ
чє а авѣтѣ, п'а копѣлатѣтѣ врєнѣ медїкѣ; чї с'а кѣтѣатѣ кѣп
ам зичє къ медїчїнє вѣбєштї, лѣкрѣ прєа зсїтѣтѣ ла пої — кѣтѣ
дї зрѣта злорѣ салчїї, шї а алторѣ медїчїнє тарї не амѣсѣратє
воалєї, а даѣтѣ сєпнє, дї рєстїпнѣрї, де дєфєктѣаѣ мємѣорїѣ;
карє тєрїтѣ маї тѣлѣтѣ о компѣтїмїрє, даѣтѣ нѣ асѣѣлѣаѣ де
єпїтєтє іпсѣлѣтѣторїє, не карє зпѣ вѣрѣватѣ къ чєва сѣкотїнѣцѣ нѣ
лєарѣ фї адресѣтѣ нїчє асѣпра зпїї епїскопѣ де аї лѣї Парѣ-
Братѣа.

Нѣ пєа пѣлѣкѣтѣ нїчє іронїка рєкомандѣрє, чє іа даѣтѣ дї
ачєлѣ Nr. аѣ Стєлєї позѣлї лѣкодїторїѣ. Дн адеврѣ къ ла пої
клєрѣаѣ нѣ арє врєо кѣлѣтѣрѣ дн сємпнатѣ, — лѣкрѣ кѣпѣскѣтѣ дн
фѣпѣтѣ — шї кїарѣ ачєаста а фѣстѣ дорїнѣа, къ карє дн. гѣвєрнѣ
шї тодї вѣнїї патрїодї аѣ дн прѣзїдїѣшатѣ къ атѣта кѣлѣдѣрѣ не к.
с. пѣрїптєлє архїмандрїтѣ шї кавалєрѣ отѣманїчєскѣ Дїонїсїє, къ
о дє пїлѣп слєранѣцѣ, къ ачєлѣ вѣрѣватѣ де зпѣ карактєрѣ рѣрѣ,
шї о капачїтѣтє дорїтѣ ва фѣчє сѣ прѣспєрє къ тѣтѣ дємнїтѣтєа
ачєлє іпстїтѣтє, карє сѣаѣ стѣбїлїтѣ дн монѣстєрїаѣ Nємѣцѣаѣ, спрє
лѣмїнарєа клєрѣаѣ шї а пѣчїзпєї, ка аша сѣ вєдєтѣ одаѣтѣ а-
чєлѣ тарє вєнїтѣ дн трєвѣзїнѣатѣ спрє зпѣ скопѣ шї маї дє
дорїтѣ, сѣ нѣ маї сѣїтарїсѣскѣ зпїї партїкларї вѣлѣзѣндѣ тошїї
де атѣта тарє де ані не копѣа лорѣ.

Адї вѣзѣтѣ арѣпкѣтѣрїлє Zїмѣрѣаѣ асѣпра тѣрєдѣлорѣ дн-
трєпрїндєрї алє дн. гѣвєрнѣ шї алє мїнїстєрїаѣлѣї дє кѣлѣтѣ пєптрѣ
дн фїїпѣдѣрєа фѣкѣлѣтѣдїї дє жѣрїспрѣдєнѣцѣ. Ашаї патрїотїзмѣаѣ ла
пої. Лѣмїна є вѣтѣшѣтѣрє злорѣ окї болѣнавї, — а зїсѣ ѣрє-
чїнє — да нѣ і лѣмїна дє вїпѣ. Дн. гѣвєрнѣ кєлѣтѣштє мїї дє
галвїнї къ дрѣтѣрїлє шї іпстрѣкѣдїа злорѣ тїнєрї, прїп дѣрї стрѣ-
їнє, карї апѣї сѣ отрѣвєскѣ кьндѣ чєтєскѣ кѣтє чєва дєспрє іп-
сїтїтѣтєлє дїп карє ш'аѣ лѣатѣ кѣлѣтѣрѣ, шї къ карє опєсѣ с'ар
пѣтєа цїнєа зпѣ профєсорѣ дн патрїє спрє а дн вѣдѣа сѣтє дє фїї
аї патрїєї, карїї о'ар тѣлѣцѣмї маї зшорѣ къ лѣпа дє аїчїа. Zїм-
ѣрѣаѣ нѣ сѣ тѣлѣцѣштє нїчє къ ашєзѣтѣжїтѣлѣ шкѣластїкѣ; шї
пѣтє къ арє дрєнтѣ: чє днцєлєцємѣтѣ пої не вѣрѣвадїї чєї тарї дє
стѣдїї. Бїєтѣлѣ Zїмѣрѣ нѣ штї, сѣаѣ — чєї шї маї рѣѣ — нѣ
врєа сѣ штїє, къ тѣпгѣрїлє вѣлѣдѣаѣлѣї нѣ атѣрнѣ нїчє дєла во-
їнѣа, нїчє дєла дн тєлїпїнѣа рѣтѣнѣ. Дар авєтѣ пої шї патрїодїї
вѣпї, карїї цїпѣ дєодѣтѣ кѣтє 3—4 дн сѣрѣчїпѣрї, ка сѣ пѣтѣ фѣ-
лѣсї дн маї тѣлѣтє рѣмѣрї кѣтє пѣдїптєлѣ. —

I. Арѣмѣтѣ, кѣмїнарѣ.

DIN KЪMPЪЛЪ PЄCBOIЪЛЪI.

Лїнїштє прєстє тотѣ, дн сѣ лїнїштєа торѣї, карєа дєокаш-
даѣтѣ с'а остєнїтѣ дє а маї сєчєрѣа не ачєлє кѣмпїї крѣнтѣтє шї
сѣкѣлатє дн сѣпѣ.

Нѣмаї дєспрє чєтѣзїа Карсѣ дїп Асїа тотѣ сє снѣпє дїп
пѣѣ, къ ачєлаш ар фї кѣзѣтѣ дн тѣпїлє рѣшїлорѣ, аѣ прїп арѣмє,
чї прїп фѣтє шї къ комѣндѣнтѣаѣ рѣсєскѣ Мѣрѣвїєѣ ар фї лѣатѣ
прїнсѣ не тѣтѣ гарнїсѣна Карсѣаѣ. Чєлѣ пѣдїпѣ ашєа скрїє га-
зєта „Donau“ дєла Вїєна. —

Дє кьндѣ пѣвлїкарѣмѣ штїрїлє дєспрє копѣрѣсєлє дє потѣ-
рїатє дн маї тѣлѣтє лѣкрї, сє маї пѣвлїкарѣ дн Бѣлєтїнѣаѣ офї-
чїаѣлѣ дє лѣпгѣ „С. Б.“ зпѣ нѣмєрѣ тарє дє стѣдїснї потѣрїалє
къ саларїѣ дєла 250—500 не лѣпгѣ алтє акѣдєнѣцє; дн кѣтѣ
пѣтємѣ зичє, къ маї дн тѣтѣ цєара сє прѣвєдѣ акѣп стѣдїснїлє
къ потѣрї. Ачєстѣ пєптрѣ атєнѣдїзнєа чєлорѣ чє воїєскѣ а окѣпа
ачєстєа постѣрї.

— Дн Мѣрѣш — Ошѣрхєїѣ сє аѣлѣ стѣдїснєа дє адїзпкѣ дє
капчєларїє прєторїалѣ къ саларїѣ анѣалѣ дє 600 фр. т. к. шї къ
дрєнтѣ дє дн аїнтѣрє дн 700 фрї. Кѣпѣрѣсѣлѣ є цєрѣмѣрїтѣ дн
рєстїпнѣ дє патрѣ сєпѣтѣмѣнї.

Insciintiare de Prenumeratiune

1 a

Gazet'a Transilvaniei

s i F o i a

pentru Minte, Inima si Literatura

pe anulu 1856

totu cu pretiulu defiptu de pana acum,
cu tóte ca jurnalele isi suira pretiulu dupa caristia ce
domina; asia pretiulu e:

pe 6 luni 5 f., pe 1/4 2 f. 30 cr. m. c. in laintrulu Monarchiei;
si 7 f. m. c. (seu 21 sfanti) in tierile neaustriace.

Gazeta va esi ca si pena acum de doue ori pe septamana afara
de serbatorile Nascerei si ale Invierii; Fóia o data pe septemana du-
pa modalitatea de pena acum; va depinde inse dela numerulu prenu-
merantiloru imbogatirea Fóiei. —

Ca oficiale va publica scirile cele mai insemnate.

Prenumeratiunea se face pe la c. r. oficie postale si la cunoscutii
vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acumu.

Se afla pentru doritori esemplare de ajunsu atatu dela 1. Ianua-
riu catu si dela 1. Iuliu a. c. cu pretiulu indatinatu.

Scrisorile numai cele francate se voru deschide. Devis'a remane
cea vechea: binele publicu.

Domnii prenumeranti sesi dea acuratu numele postei cei mai de
aprópe cu ambe numele, romanu si germanu ori magiaru.

Suntu rogati DD. prenumeranti, ca se grabésca cu prenumeratiu-
nea, cá se nu li se intardia tramiterea regulata.

Redactiunea va procede in curatian'a sufletului si de aci 'ncolo.
fara ca sa-si mai faca programe mari, pentru care apoi sa nu fia
in pusetiune a-si tiené cuventulu. —

Reclamatiiunile sa se tramite defacute si sa aiba Nrulu pe adresa
insemnatu, ad. de pe coperta in care se tramite Gazeta infasiurata;
apoi reclamatiiuni dupa ani seu semestre intregi facute nu se potu
respecta nici odata. — Dnii, carii au remasu cu refuirea prenumera-
tiunei indereptu, se binevoiesca a nu mai amana refuirea.

Kpсpрїлє лѣ вpсcъ дн 21. Децетѣрє к. п. сѣаѣ ашєа:

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 'Ацїо ла галвїнї дн прѣрѣтєштї', '„ „ арѣпїтѣ', 'Акѣїлє ванкѣлѣї', 'Дн прѣмѣтѣлѣ 1854', and '„ чєлѣ наѣїоналѣ дн ан. 1854'.

Ацїо дн Брашѣвѣ 21. Децетѣрє п.:

Азрѣлѣ (галвїнї) 5 ф. 17 кр. тѣк. Арѣпїтѣлѣ 13 %.